

antaget, at en saadan Kontrakt er gjældende udover de 18 Aar, naar den ikke er indgaaet paa usædvanlig lang Tid. Hvor vidt der kan være Lovl i saa Henseende tilstede, skal jeg ikke komme ind paa her, men faaledes tror jeg, det vil erkendes, at den gjældende Ret betragtes, og det forekommer mig, at man derfor kunde lade Fastkættelsen af Regler med Hensyn til dette Spørgsmaal staa hen, ligesom det i det Hele taget forekommer mig, at det, naar vi ville ind paa at have skriftlige Overenskomster, er rigtig, at der gives fuld Frihed til at lade disse Overenskomster indeholde, hvad Parterne blive enige om. Det staar nemlig for mig som det Allervigtigste, at der er en skriftlig Overenskomst, at der er Noget, hvortil der kan rekurres i de Tilfælde, hvor der opstaar Strid eller Uenighed, og selv om Kontrakten indeholder en Bestemmelse om, at Vedkommende er berettiget til at forlade sit Arbejde, eller at Arbejdsgiveren er berettiget til til en hvilken som helst Tid at affe dige en saadan Arbejder, saa er der alligevel saa Meget undet, at der er en skriftlig Overenskomst, som vil kunne afgjøre de Trætter, der opstaa om, hvorvidt Affe digelsen i det paa gjældende Tilfælde var berettiget eller ikke. Skjøndt jeg oprindeligt havde tilladt mig at stille et Forslag, der gik i Retning af det svenske, idet det tillige omfattede de Handlende, mente jeg dog senere, efter at have hørt de Betragtninger, der bleve gjorte gjældende af mine ærede Kolleger i Udvalget, at det var rettest at udelade det. Med Hensyn til Spørgsmaalet om, hvorvidt man skulde medtage Fabrikanter, har der hos mig været nogen Lovl, idet jeg ingenlunde overser, at Fabrikarbeidet, hvortil unge Mennesker anvendes, sædvanlig eller i alt Fald ofte er af en noget anden Karakter og Bessaffenhed end det, der almindelig finder Sted ved det egentlige Haandværksarbejde, og at unge Mennesker undertiden anvendes til et saadant Arbejde i Fabrikkerne, hvor der ikke kan være Tale om, at de derved kunne erhverve nogen Kundskab eller Oplærelse. Jeg har imidlertid dog troet, at det vilde være rigtig — og dert har jeg fundet Tilslutning hos mine ærede Kolleger i Udvalget — at forelægge Forslaget for det høje Thing, som det her er formuleret, idet jeg, for saa vidt der skulde være Tilgielighed til at undtage Fabrikterne, for dette Tilfælde har stillet et subsidiært Forslag. Jeg er nu saa meget mere tilfreds med at have stillet dette subsidiære Forslag, som jeg ser, at den høitærede Indenrigsminister har foreslaaet, at Ordet „Fabrikant“ skulde gaa ud, og jeg anser dette Forslag for i en vis Henseende at indeholde en Støtte for det Forslag, som Udvalget har stillet, forsaavidt dette angaar Haandværkere, medens den høitærede Minister ikke vil tage Fabrikterne med. Med Hensyn til den sidste Del af den høitærede Ministers Forslag, der gaar ud paa, at den Bestemmelse i Lovforslaget, at Dørlighederne skulle

være forsynede med Anvisninger til saadanne Overenskomster, da kan jeg naturligvis blot henstille, hvorvidt dette Forslag bør antages eller ikke. Jeg havde troet, at det i det Hele vilde lette Tilvebringelsen af saadanne skriftlige Overenskomster, naar man dertil havde korte Formularer, men det er jo muligt, at det kunde være vanskeligt at skrive en saadan Formular faaledes, at den vilde faae nogen egentlig Betydning. — Med Hensyn til det 4de Endringsforslag har Udvalget, som det vil ses, taget Hensyn til de Yttringer, der fra flere Sider ere frenkommne her i Salen om, at Arbejdstiden for unge Mennesker mellem 10 og 14 Aar burde kunne begynde Kl. 5 om Morgenen. Der har imidlertid fra flere Sider været gjort Grindringer imod at sætte Tiden saa tidlig; navnlig for Børn, som havde længere Vej til Arbejdsstedet, vilde en Arbejdstidsbegyndelse Kl. 5 om Morgenen nødvendiggjøre, at de stode op i det Mindste Kl. 4. Jeg skal ganske henstille dette. Grunden til, at jeg har stillet et subsidiært Endringsforslag, er den, at jeg har tænkt mig, at dersom Thingets Flerhed maatte finde den i Udvalgets Forslag satte Tid for tidlig, kunde Endringsforslaget, som iøvrigt er redigeret faaledes, at det passer ind efter de nye Forslag til § 1, vedtages. Jeg skal dog bemærke, at jeg har set, at man under de Forhandlinger, der i disse Dage ere foregaaede i den franske lovgivende Forsamling om et lignende Spørgsmaal, har fundet, at man kunde sætte Arbejdstidens Begyndelse for Børn til Kl. 5, men Forholdene ere jo maake i det Hele noget anderledes der med Hensyn til Børnets Udvikling. Det har været under Overveelse, hvorvidt Bestemmelsen i § 3 om, at Arbejdstiden for Børn mellem 14 og 18 Aar ikke maatte være mere end 12 Timer i Løbet af et Døgn, i og for sig var passende. Jeg har havt nogen Lovl derom, fordi den sædvanlige Arbejdstid i Fabrikkerne vistnok i alt Fald i Provinserne, og jeg tror ogsaa, jeg tør sige i Kjøbenhavn, er fra Kl. 6 om Morgenen og til Kl. 11¹/₂ eller 12 og derefter fra Kl. 1—7, altsaa 13 Timer, og det er jo klart, at naar den almindelige Arbejdstid for alle Arbejdere er 13 Timer, vil det medføre stor Forstyrrelse i Arbejdsvirkomheden, dersom de unge Mennesker, der ere ansatte som Hjælpere hos de voksne Arbejdere ved et eller andet Arbejde, tages bort, førend den almindelige Arbejdstid er forbi; men paa den anden Side erkender jeg, at Arbejdstiden synes mig at være ansat passende i Regjeringens Lovforslag, og jeg har det Haab, at det dog ikke vilde virke saa meget forstyrrende, om selve Forslaget vedtoges, som det her er stillet. Udvalget har i alt Fald ikke fundet sig foranlediget til at stille noget andet Forslag i den Henseende, men jeg troede dog at burde gjøre opmærksom paa, at det var et Spørgsmaal, der havde været under Overveelse. — Jeg kommer dog til at sige, uagtet det staar i Betænkningen, at der vil ske en meget væsentlig Foran-